

TURIZAM U RUJNU 2020.¹⁾ TOURISM, SEPTEMBER 2020¹⁾

U posljednjem ljetnom mjesecu 77,5% manje dolazaka i 69,8% manje noćenja turista u odnosu na rujan 2019.

Komercijalni smještajni objekti u rujnu 2020. ostvarili su 488 tisuća dolazaka i 3,1 milijun noćenja turista, što čini samo 22,5% dolazaka i 30,2% noćenja u odnosu na lanjski rujan.

Domaći turisti ostvarili su 133 tisuće dolazaka i 409 tisuća noćenja u rujnu 2020., što je pad dolazaka za 24,1% i pad noćenja za 18,9% u odnosu na rujan 2019.

Strani turisti ostvarili su 355 tisuća dolazaka i 2,7 milijuna noćenja u rujnu 2020., što je 82,2% manje dolazaka i 72,5% manje noćenja u odnosu na rujan 2019.

U strukturi ukupno ostvarenih noćenja turista 13,1% čine noćenja domaćih turista, a 86,9% noćenja stranih turista. Domaći turisti prosječno su ostvarili 3,1 noćenje po dolasku, dok su strani ostvarili 7,7 noćenja po dolasku u rujnu 2020.

Najviše dolazaka i noćenja turista iz Njemačke

Unatoč znatnom padu dolazaka i noćenja turista iz Njemačke (pad dolazaka za 73,9% i pad noćenja za 61,2% u rujnu 2020. u odnosu na rujan 2019.), od stranih turista, turisti iz Njemačke u rujnu 2020. ostvarili su najviše dolazaka i noćenja, i to 105 tisuća dolazaka (29,7% od ukupno ostvarenih dolazaka stranih turista) i 1,2 milijuna noćenja (43,7% od ukupno ostvarenih noćenja stranih turista). Turisti iz Njemačke prosječno su ostvarili 11,3 noćenja po dolasku.

Slijede noćenja turista iz Poljske (16,5%), Češke (10,9%), Austrije (3,6%), Ukrajine i Slovenije (svaka po 2,7%). Sve spomenute zemlje ostvarile su pad i dolazaka i noćenja turista u rujnu 2020. u odnosu na rujan 2019.

U Rovinju – Rovigno najviše noćenja

Rovinj – Rovigno je u rujnu 2020. ostvario najviše noćenja turista, i to 173 tisuće, od čega su strani turisti ostvarili 92,4% noćenja, a domaći 7,6%. U odnosu na rujan 2019. u Rovinju – Rovigno je pao broj dolazaka i noćenja turista (73,3% manje dolazaka i 64,7% manje noćenja turista).

Od stranih turista, najviše noćenja u Rovinju – Rovigno ostvarili su turisti iz Njemačke, i to 96 tisuća noćenja, što čini 59,9% noćenja stranih turista. Slijede ih noćenja turista iz Austrije, Poljske, Češke i Srbije, koji su zajedno ostvarili 23,8% noćenja stranih turista.

Napomena

Od siječnja 2020. detaljni mjesечni podaci dostupni su na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku www.dzs.hr, u dijelu "Baze podataka", gdje je omogućeno pregledavanje i ispis podataka u različitim oblicima. Baze podataka ažuriraju se mjesečno.

1) Privremeni podaci

1) Provisional data.

There were 77.5% less tourist arrivals and 69.8% less tourist nights in the last summer month, as compared to September 2019

In September 2020, commercial accommodation establishments realised 488 thousand tourist arrivals and 3.1 million tourist nights, which was only 22.5% of tourist arrivals and 30.2% of tourist nights compared to September of the previous year.

Domestic tourists realised 133 thousand arrivals and 409 thousand nights in September 2020, which was 24.1% less tourist arrivals and 18.9% less tourist nights than in September 2019.

Foreign tourists realised 355 thousand arrivals and 2.7 million nights in September 2020, which was 82.2% less arrivals and 72.5% less nights than in September 2019.

Concerning the structure of total tourist nights, domestic tourists realised 13.1% and foreign tourists 86.9% of tourist nights. In September 2020, domestic tourists realised 3.1 nights and foreign tourists 7.7 nights per arrival on average.

The most tourist arrivals and nights realised by tourists from Germany

Despite the significant fall of arrivals and nights of German tourists (a fall of 73.9% and nights of 61.2% in September 2020 compared to September 2019), tourists from Germany still realised the most foreign tourist arrivals and nights of all foreign tourists in September 2020, as much as 105 thousand arrivals (29.7% of the total foreign tourist arrivals) and 1.2 million tourist nights (43.7% of the total foreign tourist nights). German tourists realised 11.3 nights per arrival on average.

They were followed by the nights realised by tourists from Poland (16.5%), the Czech Republic (10.9%), Austria (3.6%) as well as Ukraine and Slovenia (2.7% each). All countries mentioned above realised less tourist arrivals and less tourist nights in September 2020, as compared to September 2019.

The most tourist nights realised in Rovinj – Rovigno

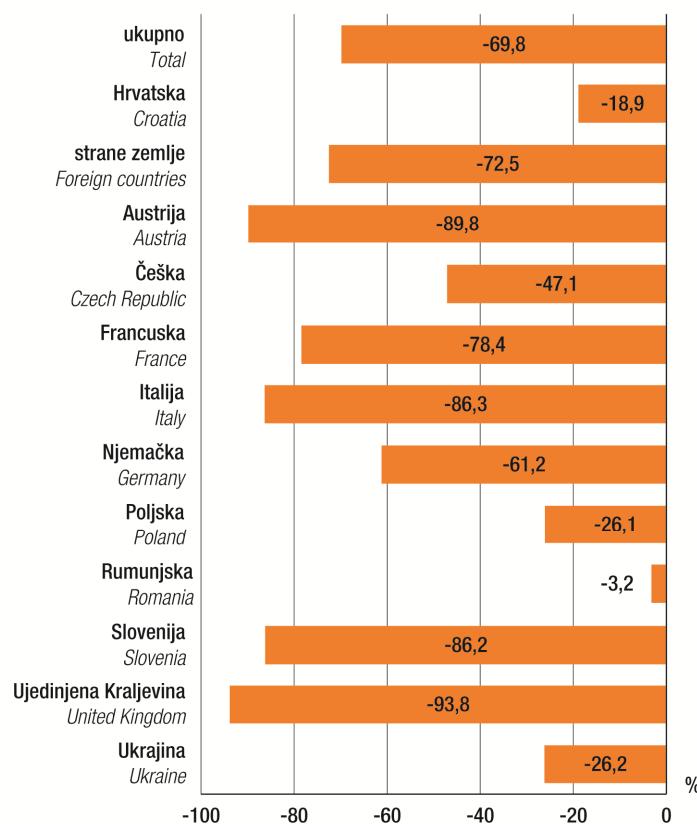
In September 2020, the most tourist nights in Croatia were realised in Rovinj – Rovigno, as much as 173 thousand, of which 92.4% were realised by foreign tourists and 7.6% by domestic tourists. Compared to September 2019, the number of tourist arrivals and nights in Rovinj – Rovigno decreased (73.3% less arrivals and 64.7% less tourist nights).

The most foreign tourist nights in Rovinj – Rovigno were realised by tourists from Germany, as much as 96 thousand nights, which was 59.9% of the total foreign tourist nights. They were followed by tourist nights from Austria, Poland, the Czech Republic and Serbia, which together realised 23.8% of the total foreign tourist nights.

Notice

Since January 2020, detailed monthly data have been available on the web site of the Croatian Bureau of Statistics www.dzs.hr, under "CBS Databases", where it is possible to browse and print data in various forms. Databases are updated at the monthly basis.

G-1. STOPE PROMJENA NOĆENJA TURISTA U RUJNU 2020./2019.
 RATES OF CHANGE IN TOURIST NIGHTS, SEPTEMBER 2020/2019

Već šesti mjesec zaredom najviše noćenja turista u sobama, apartmanima i kućama za odmor

U rujnu 2020. u sobama, apartmanima i kućama za odmor ostvareno je najviše noćenja turista, i to 1,6 milijuna noćenja, što je 51,9% od ukupno ostvarenih noćenja u komercijalnom smještaju. To je već šesti mjesec zaredom da je najviše noćenja turista ostvareno u toj vrsti smještaja. Ipak, u usporedbi s rujnom 2019. dolazaka turista manje je za 73,4%, a noćenja za 62,6%.

U skupini Kampovi i prostori za kampiranje ostvareno je gotovo 100 tisuća dolazaka turista i više od 804 tisuće noćenja, što je pad dolazaka za 71,8% i pad noćenja turista za 65,3% u usporedbi s istim razdobljem prošle godine. U skupini Hoteli i sličan smještaj ostvareno je 173 tisuća dolazaka turista i 667 tisuća noćenja, što je u odnosu na rujan 2019. pad dolazaka za 82,5% i pad noćenja za 81,2%.

U skupini Odmarališta i slični objekti za kraći odmor najviše smještajnih jedinica

Turistima je u rujnu 2020. na raspolaganju bilo 265 tisuća soba, apartmana i mesta za kampiranje sa 693 tisuće stalnih postelja.

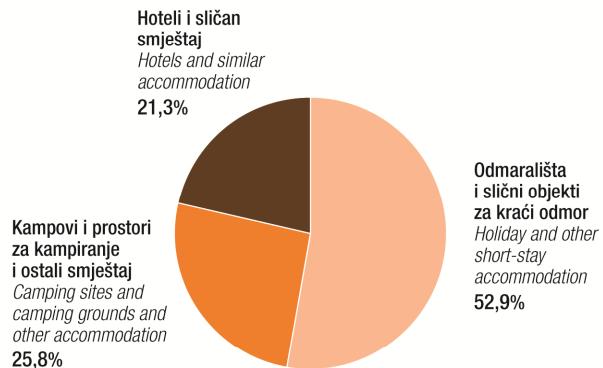
U skupini Odmarališta i slični objekti za kraći odmor turisti su na raspolaganju imali 124 tisuće soba, apartmana i mesta za kampiranje (što je 46,6% od ukupnog broja raspoloživih soba, apartmana i mesta za kampiranje) s 321 tisućom stalnih postelja (što je 46,3% od ukupnog broja raspoloživih stalnih postelja).

U skupini Hoteli i sličan smještaj turistima je na raspolaganju bilo 59 tisuća soba i apartmana (što je 22,4% od ukupnog broja raspoloživih soba i apartmana) sa 125 tisuća stalnih postelja (što je 18,0% od ukupnog broja raspoloživih stalnih postelja). Prosječna popunjenošć soba iznosila je 22,3%, a stalnih postelja 20,3%, dok je u rujnu 2019. prosječna popunjenošć soba iznosila 75,6%, a stalnih postelja 71,5%.

G-2. STRUKTURA NOĆENJA TURISTA PREMA ODJELJKU 55

NKD-a 2007., RUJAN 2020.

STRUCTURE OF TOURIST NIGHTS ACCORDING TO DIVISION 55
 OF NKD 2007., SEPTEMBER 2020

For six months in a row, the most tourist nights realised in rooms, apartments and summer houses

In September 2020, the most tourist nights were realised in rooms, apartments and summer houses, as much as 1.6 million, which made 51.9% of the total realised tourist nights in commercial accommodation establishments. It was for six consecutive months that the most tourist nights were realised that type of accommodation. However, compared to September 2019, tourist arrivals decreased by 73.4% and tourist nights by 62.6%.

Almost 100 thousand tourist arrivals and more than 804 thousand tourist nights were realised in the group Camping sites and camping grounds, which was a decrease in arrivals of 71.8% and in tourist nights of 65.3% compared to the same period of the previous year. In the group Hotels and similar accommodation, there were 173 thousand tourist arrivals and 667 thousand tourist nights realised, which was a decrease in arrivals of 82.5% and in nights of 81.2% compared to September 2019.

The group Holiday and other short-stay accommodation had the most accommodation units available to tourists

In September 2020, there were 265 thousand rooms, apartments and camping sites available to tourists, with 693 thousand permanent beds.

In the group Holiday and other short-stay accommodation, tourists had 124 thousand rooms, apartments and camping sites at their disposal (which was 46.6% of the total number of available rooms, apartments and camping sites), with 321 thousand permanent beds (which was 46.3% of the total number of available permanent beds).

In the group Hotels and similar accommodation, there were 59 thousand rooms and apartments available to tourists (which was 22.4% of the total number of available rooms and apartments) with 125 thousand permanent beds (which was 18.0% of the total number of available permanent beds). An average occupancy rate of rooms was 22.3% and of permanent beds it was 20.3%, while in September 2019, an average occupancy rate of rooms was 75.6% and of permanent beds 71.5%.

U razdoblju od srpnja do rujna 2020. turisti su ostvarili 46,4% dolazaka i 54,2% noćenja ostvarenih u istom razdoblju 2019.

U razdoblju od srpnja do rujna 2020. u komercijalnim smještajnim objektima ostvareno je 5,2 milijuna dolazaka i 34,5 milijuna noćenja turista. U odnosu na isto razdoblje 2019. to je pad dolazaka turista, za 53,6%, i pad noćenja za 45,8%.

Domaći turisti ostvarili su 823 tisuće dolazaka i 3,9 milijuna noćenja u razdoblju od srpnja do rujna 2020., što je porast dolazaka za 1,0% i porast noćenja za 2,2% u odnosu na isto razdoblje 2019.

Strani turisti ostvarili su 4,4 milijuna dolazaka i 30,6 milijuna noćenja u razdoblju od srpnja do rujna 2020., što je 57,9% manje dolazaka i 48,9% manje noćenja u odnosu na isto razdoblje 2019.

U prvih devet mjeseci 2020. turisti su ostvarili 45,9% noćenja ostvarenih u istom razdoblju 2019.

U prvih devet mjeseci 2020. u komercijalnim smještajnim objektima turisti su ostvarili gotovo 6,7 milijuna dolazaka i 39,7 milijuna noćenja, što je pad dolazaka za 62,4% i pad noćenja turista za 54,1% u odnosu na isto razdoblje 2019.

Domaći turisti ostvarili su u prvih devet mjeseci 2020. 1,3 milijuna dolazaka i 5,0 milijuna noćenja, što je 28,7% manje dolazaka i 19,4% manje noćenja domaćih turista nego u istom razdoblju 2019.

Strani turisti ostvarili su 5,4 milijuna dolazaka i 34,7 milijuna noćenja, što je u odnosu na isto razdoblje 2019. pad dolazaka za 66,1% i pad noćenja za 56,8%. Najviše noćenja stranih turista ostvarili su turisti iz Njemačke (33,3%), Slovenije (13,5%), Poljske (12,4%), Češke (9,2%) i Austrije (5,9%). Sve spomenute zemlje ostvarile su manje dolazaka i noćenja turista u prvih devet mjeseci 2020. u odnosu na isto razdoblje 2019.

Istarska županija vodeća po broju ostvarenih noćenja

Istarska županija ostvarila je najviše noćenja turista u prvih devet mjeseci 2020., i to 11,2 milijuna noćenja, što je 28,2% od ukupno ostvarenih noćenja. U odnosu na prvih devet mjeseci 2019. u Istarskoj županiji zabilježen je pad noćenja turista za 56,1%.

Slijede Splitsko-dalmatinska županija, s ostvarenih 7,7 milijuna noćenja, što je 19,5% od ukupno ostvarenih noćenja, i Primorsko-goranska županija sa 7,6 milijuna ostvarenih noćenja, što je 19,2% od ukupno ostvarenih noćenja u prvih devet mjeseci 2020. Obje spomenute županije u prvih devet mjeseci 2020. bilježe manje noćenja turista u odnosu na isto razdoblje 2019. (pad noćenja turista u Splitsko-dalmatinskoj za 54,9%, a u Primorsko-goranskoj za 47,9%).

Domaći turisti najviše noćili u Crikvenici, a strani turisti u Rovinju – Rovigno

Domaći turisti najviše noćenja u prvih devet mjeseci 2020. ostvarili su u Crikvenici, Gradu Zagrebu, Zadru, Vodicama, Biogradu na Moru i Malom Lošinju, što je 19,2% od ukupno ostvarenih noćenja domaćih turista.

Strani turisti najviše noćenja u prvih devet mjeseci 2020. ostvarili su u Rovinju – Rovigno, Medulinu, Poreč – Parenzo, Umagu – Umago, Malom Lošinju i Novalji, što je 18,3% od ukupno ostvarenih noćenja stranih turista.

Turisti u dobi do 14 godina ostvarili najviše noćenja

U prvih devet mjeseci 2020. turisti u dobi do 14 godina ostvarili su najviše noćenja, i to 8,8 milijuna, što je 22,1% od ukupno ostvarenih noćenja. Slijede turisti dobne skupine od 35 do 44 godine s ostvarenih 8,1 milijun noćenja, što je 20,4% od ukupno ostvarenih noćenja.

In the period from July to September 2020, tourists realised 46.4% of tourist arrivals and 54.2% of tourist nights realised in the same period of 2019

In the period from July to September 2020 there were 5.2 million arrivals and 34.5 million tourist nights realised in commercial accommodation establishments. Compared to the same period of 2019, it was a decrease in tourist arrivals of 53.6% and in tourist nights of 45.8%.

In the period from July to September 2020, domestic tourists realised 823 thousand tourist arrivals and 3.9 million tourist nights, which was an increase in arrivals of 1.0% and in tourist nights of 2.2%.

Foreign tourists realised 4.4 million arrivals and 30.6 million nights in the period from July to September 2020, which was 57.9% less arrivals and 48.9% less nights compared to the same period of 2019.

In the first nine months of 2020, tourists realised 45.9% of nights realised in the same period of 2019

In the first nine months of 2020, tourists realised almost 6.7 million arrivals and 39.7 million nights in commercial accommodation establishments, which was a decrease of 62.4% in tourist arrivals and 54.1% in tourist nights, as compared to the same period of 2019.

Domestic tourists realised 1.3 million arrivals and 5.0 million nights in that period, which was 28.7% less arrivals and 19.4% less tourist nights of domestic tourists than in the same period of 2019.

Foreign tourists realised 5.4 million arrivals and 34.7 million nights, which was a decrease in tourist arrivals of 66.1% and in tourist nights of 56.8% compared to the same period of 2019. The most foreign tourist nights were realised by tourists from Germany (33.3%), Slovenia (13.5%), Poland (12.4%), the Czech Republic (9.2%) and Austria (5.9%). All those countries recorded less tourist arrivals and nights in the first nine months of 2020 than in the same period of 2019.

The County of Istria first in the number of realised tourist nights

The County of Istria realised the highest number of tourist nights in the first nine months of 2020, as much as 11.2 million nights, which was 28.2% of the total realised nights. Compared to the first nine months of 2019, there were 56.1% less tourist nights in the County of Istria

It was followed by the County of Split-Dalmatia with 7.7 million tourist nights, which was 19.5% of the total nights, and the County of Primorje-Gorski kotar with 7.6 million tourist nights, which was 19.2% of the total tourist nights in the first nine months of 2020. Both counties recorded fewer tourist nights than in the same period of 2019 (decrease of 54.9% in the County of Split-Dalmatia and of 47.9% in the County of Primorje-Gorski kotar).

Domestic tourists spent the most nights in Crikvenica and foreign tourists in Rovinj – Rovigno

Domestic tourists realised the most nights in the first nine months of 2020 in Crikvenica, the City of Zagreb, Zadar, Vodice, Biograd na Moru and Mali Lošinj, which was 19.2% of the total realised domestic tourist nights.

Foreign tourists realised the most nights in the first nine months of 2020 in Rovinj – Rovigno, Medulin, Poreč – Parenzo, Umag – Umago, Mali Lošinj and Novalja, which was 18.3% of the total realised foreign tourist nights.

Tourists aged up to 14 realised the most tourist nights

In the first nine months of 2020, tourists aged up to 14 realised the most nights, 8.8 million, which was 22.1% of the total realised nights. They were followed by tourists aged from 35 to 44 with 8.1 million nights, which was 20.4% of the total realised nights.

1. DOLASCI I NOĆENJA TURISTA
TOURIST ARRIVALS AND NIGHTS

	Dolasci Arrivals				Noćenja Nights				
	IX. 2020.	I. – IX. 2020.	indeksi Indices IX. 2020. IX. 2019.	indeksi Indices I. – IX. 2020. I. – IX. 2019.	IX. 2020.	I. – IX. 2020.	indeksi Indices IX. 2020. IX. 2019.	indeksi Indices I. – IX. 2020. I. – IX. 2019.	
Ukupno	488 212	6 666 851	22,5	37,6	3 126 065	39 723 963	30,2	45,9	Total
Domaći turisti	133 333	1 258 246	75,9	71,3	409 387	4 980 146	81,1	80,6	Domestic tourists
Strani turisti	354 879	5 408 605	17,8	33,9	2 716 678	34 743 817	27,5	43,2	Foreign tourists

2. DOLASCI I NOĆENJA TURISTA PO ŽUPANIJAMA U RUJNU 2020.
TOURIST ARRIVALS AND NIGHTS, BY COUNTIES, SEPTEMBER 2020

		Ukupno Total	Domaći Domestic	Strani Foreign	Indeksi IX. 2020. Indices IX. 2019.			
					ukupno Total	domaći Domestic	strani Foreign	
Republika Hrvatska	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	488 212 3 126 065	133 333 409 387	354 879 2 716 678	22,5 30,2	75,9 81,1	17,8 27,5	Republic of Croatia
Primorsko-goranska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	90 090 589 405	28 518 90 264	61 572 499 141	28,0 34,9	102,3 96,2	21,0 31,3	County of Primorje-Gorski kotar
Ličko-senjska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	16 201 74 326	4 240 10 870	11 961 63 456	19,0 29,9	100,3 107,1	14,8 26,6	County of Lika-Senj
Zadarska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	36 395 281 396	12 372 54 533	24 023 226 863	22,1 30,7	94,0 99,0	15,8 26,3	County of Zadar
Šibensko-kninska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	19 641 144 148	5 722 23 911	13 919 120 237	19,1 25,9	53,9 63,9	15,1 23,2	County of Šibenik-Knin
Splitsko-dalmatinska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	82 324 591 037	14 342 56 800	67 982 534 237	19,0 27,1	61,2 71,9	16,6 25,4	County of Split-Dalmatia
Istarska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	125 901 1 045 492	21 316 62 645	104 585 982 847	25,5 33,0	76,8 77,2	22,4 31,8	County of Istria
Dubrovačko-neretvanska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	40 879 232 653	8 932 32 332	31 947 200 321	14,1 21,0	92,1 99,7	11,4 18,6	County of Dubrovnik-Neretva
Zagrebačka županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	4 239 9 128	1 972 3 912	2 267 5 216	28,0 38,3	65,4 73,8	18,7 28,1	County of Zagreb
Krapinsko-zagorska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	8 028 16 233	5 223 12 140	2 805 4 093	51,5 53,2	76,8 77,5	31,9 27,6	County of Krapina-Zagorje
Sisačko-moslavačka županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	1 376 3 397	952 2 582	424 815	37,7 43,7	53,9 57,7	22,5 24,6	County of Sisak-Moslavina
Karlovačka županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	8 549 15 221	3 382 6 190	5 167 9 031	21,1 23,8	124,2 121,9	13,7 15,3	County of Karlovac
Varaždinska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	5 357 9 142	2 314 4 434	3 043 4 708	66,3 49,8	83,0 58,9	57,5 43,5	County of Varaždin
Koprivničko-križevačka županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	708 1 800	517 1 219	191 581	31,2 46,3	44,4 59,3	17,3 31,7	County of Koprivnica-Križevci
Bjelovarsko-bilogorska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	1 158 4 389	966 3 664	192 725	49,2 59,9	63,6 72,5	23,0 32,0	County of Bjelovar-Bilogora
Virovitičko-podravska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	680 1 310	553 942	127 368	38,0 29,7	44,2 29,9	23,6 29,1	County of Virovitica-Podravina
Požeško-slavonska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	871 1 778	744 1 489	127 289	43,0 41,2	51,1 48,5	22,4 23,2	County of Požega-Slavonia
Brodsko-posavska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	1 379 2 264	593 990	786 1 274	36,8 37,9	43,7 41,0	32,8 35,8	County of Slavonski Brod-Posavina
Osječko-baranjska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	5 448 13 305	4 160 7 946	1 288 5 359	41,9 54,2	55,1 60,2	23,7 47,3	County of Osijek-Baranja
Vukovarsko-srijemska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	2 576 4 924	2 087 3 745	489 1 179	27,7 29,8	31,7 32,6	18,0 23,6	County of Vukovar-Sirmium
Međimurska županija	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	3 161 9 022	1 978 4 214	1 183 4 808	51,1 66,9	63,3 71,3	38,7 63,5	County of Međimurje
Grad Zagreb	dolasci turista/ Arrivals noćenja turista/ Nights	33 251 75 695	12 450 24 565	20 801 51 130	21,4 28,1	70,0 78,7	15,1 21,5	City of Zagreb

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Svrha statističkog istraživanja

Svrha statističkog istraživanja jest praćenje turističke aktivnosti u komercijalnim smještajnim objektima i pribavljanje međunarodno usporedivih podataka u skladu s europskim standardima za statistiku turizma. Rezultati ovog istraživanja daju osnovne pokazatelje potrebe za analizu turizma u Republici Hrvatskoj. Osnovni pokazatelji jesu: dolasci i noćenja turista prema zemlji prebivališta te vrstama smještajnih objekata, spol i dobne skupine turista, način dolaska turista te broj soba i stalnih postelja.

Pravna osnova

Istraživanje se provodi prema Zakonu o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) i Uredbi br. 692/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici turizma.

Jedinice promatranja

Jedinice promatranja jesu sve pravne osobe i njihovi dijelovi, fizičke osobe te kućanstva koja pružaju usluge smještaja turistima za kraći boravak.

Izvori i metode prikupljanja podataka

Od 2017. podaci o turističkom prometu (broj dolazaka i noćenja turista) te smještajnim kapacitetima preuzimaju se iz administrativnog izvora sustava eVisitor. Državni zavod za statistiku preuzima podatke iz administrativnog izvora sustava eVisitor od Hrvatske turističke zajednice te ih dalje statistički obrađuje.

Objavljinjem Pravilnika o načinu vođenja popisa turista te o obliku i sadržaju obrasca prijave turista turističkoj zajednici (NN, br. 126/15.) sustav eVisitor službeno je postao središnji elektronički sustav za prijavu i odjavu turista u Republici Hrvatskoj s punom primjenom od 1. siječnja 2016.

Mjesečni podaci iz ovog Priopćenja smatraju se privremenima sve dok se ne objave konačni podaci za tekuću godinu. Mjesečni podaci preuzimaju se sedmog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Obuhvat i usporedivost

Izvještajne jedinice jesu svi poslovni subjekti (poduzeća/trgovačka društva, obrtnici, ustanove, udruge itd.) i njihovi dijelovi koji obavljaju djelatnost pružanja usluga smještaja turistima; zdravstvene ustanove za svoje objekte u kojima osobe borave radi medicinske rehabilitacije (osobe same snose naknadu za taj boravak); poslovni subjekti koji su osnovali ili vode brigu i nadzor nad planinarskim domovima; poslovni subjekti koji se za vrijeme školskih praznika služe školama, domovima i sličnim objektima kao privremenim smještajnim kapacitetima.

Smještajni objekti koji se razvrstavaju prema Pravilniku o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata (NN, br. 48/02., 108/02., 132/03., 73/04., 67/06., 88/07., 58/08., 62/09., 63/13., 33/14., 92/14., 9/16., 54/16., 56/16., 61/16. i 69/17.) jesu: hotel, hotel baština, apartotel, integralni hotel, difuzni hotel, hotel posebnog standarda, lječilišne vrste, turističko naselje, turistički apartman, pansion, guest house, kamp, kampiralište, kamp-odmorište, kamp-odmorište – objekt za robinzonski smještaj, soba, apartman, studio-apartman, kuća za odmor, ruralna kuća za odmor, prenoćište, odmaralište za djecu, hostel, planinarski dom, lovački dom, učenički dom ili studentski dom i objekt za robinzonski smještaj.

Prema čl. 29. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (NN, br. 85/15., 121/16. i 99/18.), ovim statističkim istraživanjem obuhvaćaju se i prostori za kampiranje izvan kampova. Za vrijeme održavanja sportskih, izviđačkih, kulturno-umjetničkih i sličnih manifestacija te organiziranih putovanja kanuima i sličnim plovilima po moru, rijeckama i jezerima, biciklima i slično dopušteno je organizirano kampiranje izvan kampova na za to određenim prostorima.

NOTES ON METHODOLOGY

The purpose of the statistical survey

The purpose of the statistical survey is to monitor the tourist activity realised in commercial accommodation establishments and to provide internationally comparable data in accordance with European standards for tourism statistics. The results of this survey ensure the basic indicators necessary for the analysis of tourism in the Republic of Croatia. The basic indicators are the following: tourist arrivals and nights by country of residence, types of accommodation establishments, tourists by sex and age groups, mode of arrival as well as the number of rooms and permanent beds.

Legal basis

The survey is implemented on the basis of the Official Statistics Act (NN, No. 25/20) and the Regulation No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council concerning European statistics on tourism.

Observation units

The observation units are all legal entities and parts thereof, natural persons as well as households that provide short-stay accommodation services to tourists.

Sources and methods of data collection

Since 2017, the Croatian Bureau of Statistics has been taking over data on tourist traffic (the number of tourist arrivals and nights) and accommodation capacities from the Croatian National Tourist Board, extracting them from the eVisitor system, and further processes them statistically.

By publishing the Ordinance on Managing Tourist Records and the Form and Content of the Check-in Form for Checking in Tourists in Tourist Boards (NN, No. 126/15), the eVisitor system has officially become the central electronic system for checking in or checking out tourists in the Republic of Croatia, in effect since 1 January 2016.

Monthly data in this First Release are considered provisional until final data for the current year have been published. Monthly data are retrieved on the seventh day in a month for the previous month.

Coverage and comparability

Reporting units are all business entities (enterprises/trade companies, craftsmen, institutions, associations, etc.) and parts thereof engaged in providing accommodation services in tourism: health institutions for their own establishments in which persons stay for medical rehabilitation (costs are on persons themselves); business entities that founded or take care of mountain resorts; business entities that use schools, homes and similar establishments as temporary accommodation capacities during school vacations.

All accommodation establishments categorised according to the Ordinance on Classification, Minimum Standards and Categorization of Accommodation Establishments (NN, Nos 48/02, 108/02, 132/03, 73/04, 67/06, 88/07, 58/08, 62/09, 63/13, 33/14, 92/14, 9/16, 54/16, 56/16, 61/16 and 69/17) are as follows: hotels, heritage hotels, all-suite hotels, integral hotels, diffuse hotels, special-standard hotels, spa-type accommodation, tourist resorts, tourist apartments, boarding houses, guest houses, camping sites, small camps, quickstop camping, quickstop camping – Robinson-type accommodation establishments, rooms, apartments, studio-type suites, summer houses, rural summer houses, overnight accommodations, vacation establishments for children, hostels, mountain lodges, hunting lodges, pupils' homes or students' homes and Robinson-type accommodation establishments.

Pursuant to Article 29 of the Hotel and Restaurant Activity Act (NN, Nos 85/15, 121/16 and 99/18), this statistical survey also covers organised off-site camping sites. During sports, scout, cultural/artistic and similar events as well as during organised trips in canoes and similar vessels on sea, rivers and lakes, or by bikes etc., organised off-site camping is allowed on spaces provided for it.

Osim ugostiteljskih objekata za smještaj reguliranih Pravilnikom, ovim statističkim istraživanjem obuhvaćaju se i sljedeći objekti koji pružaju usluge smještaja: lječilišta, gostonice s pružanjem usluge smještaja i nekategorizirani objekti.

Prema Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti (NN, br. 85/15., 121/16. i 99/18.), ugostiteljskim uslugama u kućanstvu smatra se usluga smještaja u sobi, apartmanu, kući za odmor i kući za odmor – robinzonski smještaj do najviše 10 soba, odnosno 20 postelja (ne ubraja se broj pomoćnih postelja) te usluga smještaja u kampu, kamp-odmorištu ili kamp-odmorištu – objektu za robinzonski smještaj s ukupno najviše 10 smještajnih jedinica, odnosno za 30 gostiju istodobno, u koje se ne ubraju djeца u dobi do 12 godina. Ugostiteljskim uslugama na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu prema Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti (NN, br. 85/15., 121/16. i 99/18.) smatra se usluga smještaja u sobi, apartmanu, kući za odmor i kući za odmor – robinzonski smještaj do najviše 10 soba, odnosno 20 postelja (ne ubraja se broj pomoćnih poselja) te usluga smještaja u kampu, kamp-odmorištu ili kamp-odmorištu – objektu za robinzonski smještaj, s ukupno najviše 20 smještajnih jedinica, odnosno za 60 gostiju istodobno, u koje se ne ubraju djecka u dobi do 12 godina.

Prema Uredbi br. 692/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici turizma, podaci o dolascima i noćenjima turista u Republici Hrvatskoj prema NKD-u 2007., odjeljak 55, za skupine 55.1 Hoteli i sličan smještaj, 55.2 Odmarališta i slični objekti za kraći odmor te 55.3 Kampovi i prostori za kampiranje mjesечно se dostavljaju u Eurostat. Za skupinu 55.1 Hoteli i sličan smještaj mjesечно se dostavlja i podatak o popunjenoći stalnih postelja i soba (neto). Navedeni podaci objavljuju se na internetskim stranicama Eurostata <http://ec.europa.eu/eurostat> i usporedivo su s podacima država članica Europske unije.

Podacima nije obuhvaćen nekomercijalni turistički promet (boravak vlasnika, članova njihovih obitelji, ostale rodbine i prijatelja u kućama i stanovima za odmor te boravak turista u ostalim objektima u kojima se usluga smještaja ne naplaćuje, npr. kod stanovnika turističkoga grada/općine). Nekomercijalni turistički promet prati se posebnim statističkim istraživanjem.

Povjerljivost

Agregirani podaci kod kojih postoje razlozi za povjerljivost u skladu sa Zakonom o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) i Uredbom br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o europskim statistikama tretiraju se kao povjerljivi i stoga se ne objavljaju.

Definicije

Turizam su aktivnosti osoba koje putuju i borave u mjestima izvan svoje uobičajene sredine, ne dulje od jedne godine, zbog odmora, posla ili drugih osobnih razloga, osim zapošljavanja kod poslovnog subjekta sa sjedištem u mjestu posjeta.

eVisitor je središnji elektronički sustav za prijavu i odjavu turista koji funkcionalno povezuje sve turističke zajednice u Republici Hrvatskoj, a dostupan je putem interneta bez potrebe za posebnim instaliranjem na računalo.

Popis turista u sustavu eVisitor vodi se posebno za svaku pojedinu pravnu i fizičku osobu koja pruža uslugu noćenja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost (pansioni, hoteli, hosteli itd.), pruža uslugu noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma (čarter, kružna putovanja) te uslugu smještaja u domaćinstvu i seljačkom domaćinstvu.

Prijava i odjava turista koji se upisuju u sustav eVisitor autentificira se na temelju sigurnog pristupa sustavu eVisitor autentifikacijskim protokolom koji sadržava cjelokupni proces i uvjete za sigurno i ispravno obavljanje elektroničke prijave i odjave turista.

Uspostavljanje i održavanje sustava eVisitor u nadležnosti je Hrvatske turističke zajednice (HTZ-a).

Save the accommodation establishments categorised by the Ordinance, this statistical survey also encompasses the following establishments offering accommodation services: spas, inns offering accommodation services and uncategorised establishments.

Accommodation establishments in households, according to the Hotel and Restaurant Activity Act (NN, Nos 85/15, 121/16 and 99/18), are establishments in which accommodation services are provided in a room, suite, summer house or summer house – Robinson-type accommodation with the total of 10 rooms, that is, 20 beds (extra beds are not included) as well as accommodation services in camping sites, quickstop camping or quickstop camping – Robinson-type accommodation establishments with the total of 10 accommodation units, that is, for up to 30 guests at the same time, which does not include children up to 12 years of age. Accommodation services on private family farms, according to the Hotel and Restaurant Activity Act (NN, Nos 85/15, 121/16 and 99/18), means accommodation services in a room, suite, summer house or summer house – Robinson-type accommodation with the total of 10 rooms, that is, for up to 20 permanent beds (extra beds are not included) as well as accommodation services in camping sites, quickstop camping or quickstop camping – Robinson-type accommodation establishments with the total of 20 accommodation units, that is, for up to 60 guests at the same time, which does not include children up to 12 years of age.

Pursuant to the Regulation No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council concerning European statistics on tourism, data on tourist arrivals and nights in the Republic of Croatia according to the NKD 2007., division 55, groups 55.1 Hotels and similar accommodation, 55.2 Holiday and other short-stay accommodation and 55.3 Camping sites and camping grounds are submitted to the Eurostat on a monthly basis. Data submitted on group 55.1 Hotels and similar accommodation also include information on occupancy rates of permanent beds and rooms (net). The mentioned data are published on Eurostat's web site <http://ec.europa.eu/eurostat> and are comparable to EU Member States data.

The data do not include non-commercial tourist traffic (the stay of owners and their relatives and friends in villas and summer houses as well as of tourists in other establishments where accommodation service is not charged, e.g., when they are accommodated by citizens of a tourist town/municipality). Non-commercial tourist traffic is covered by a separate statistical survey.

Confidentiality

Aggregate data for which there are reasons for keeping their confidentiality in line with the Official Statistics Act (NN, No. 25/20) and with the Regulation No. 223/2009 of the European Parliament and of the Council on European statistics are treated as confidential and are not published.

Definitions

Tourism means the activity of visitors taking a trip to or staying in a main destination outside their usual environment for less than a year, for the purposes of leisure, business or other personal purposes other than to be employed by a resident entity in the place visited.

eVisitor is the central electronic system for checking in and checking out tourists that serves to link all tourist boards in the Republic of Croatia. It is available via internet with no need for any additional software installations.

The tourist registry in the eVisitor system is kept separately for every legal entity and natural person offering accommodation services as part of the hotel and restaurant activity (boarding houses, hotels, hostels, etc.), or on a sea vessel as part of the nautical tourism (charter, cruising), as well as accommodation services in households and rural households.

Checking in and checking out the tourists who are entered into the eVisitor system is authorised on the basis of a secure access to the eVisitor authentication protocol which ensures the conditions for a safe and correct electronic check-in and check-out.

Establishing and running the eVisitor system is the responsibility of the Croatian National Tourist Board (CNTB).

HTZ je nacionalna turistička organizacija, a osnovana je radi stvaranja i promicanja identiteta i ugleda hrvatskog turizma, planiranja i provedbe zajedničke strategije i koncepcije njegove promocije, predlaganja i izvedbe promidžbenih aktivnosti u zemlji i inozemstvu važnih svim subjektima u turizmu te podizanja razine kvalitete cjelokupne turističke ponude Hrvatske. Sjedište je HTZ-a u Zagrebu. Dužnost predsjednika Hrvatske turističke zajednice obnaša ministar turizma.

Turist je svaka osoba koja u mjestu izvan svojeg prebivališta proveđe najmanje jednu noć u ugostiteljskome ili drugom objektu za smještaj turista radi odmora ili rekreacije, zdravlja, studija, sporta, religije, porodice, poslova, javnih misija ili skupova. U turiste se ne uključuju osobe koje u mjestu borave više od 12 mjeseci uzastopno, osobe kojima je osnovni razlog posjeta aktivnost koja se financira iz mesta posjeta, osobe koje redovito dnevno ili tjedno putuju u mjesto u kojem obavljaju posao ili studiraju, osobe koje ulaze ili napuštaju zemlju kao migranti, pogranični radnici, diplomati, konzularni predstavnici i članovi vojnih snaga na redovitom poslu/zadatku, prognanici, nomadi, osobe u tranzitu.

Domaći turist jest svaka osoba s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koja u nekome mjestu u Republici Hrvatskoj izvan svog prebivališta proveđe najmanje jednu noć u ugostiteljskome ili drugom objektu za smještaj turista.

Strani turist jest svaka osoba s prebivalištem izvan Republike Hrvatske koja privremeno boravi u Republici Hrvatskoj i proveđe najmanje jednu noć u ugostiteljskome ili drugom objektu za smještaj turista.

Dolazak turista jest broj osoba (turista) koje su se prijavile i ostvarile noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja. Zbog toga u slučaju promjene objekta u kojem boravi dolazi do njegova ponovnog registriranja i time do dvostrukosti u podacima. Prema tome, statistika evidentira broj dolazaka turista, a ne broj turista.

Noćenja turista jesu svaka registrirana noć osobe (turista) u objektu koji pruža uslugu smještaja.

Prebivalište je mjesto u kojem se osoba nastanila s namjerom da u njemu stalno živi.

Dobna skupina turista iskazuje se prema navršenim godinama života u trenutku boravka u turističkome smještajnom objektu.

Smještajni kapaciteti prikazuju se kao broj soba, apartmana i mesta za kampiranje i broj stalnih postelja. Primjenom Uredbe br. 692/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici turizma kapacitet smještajnog objekta iskazuje se iz mjeseca u godini kad je bio najveći.

Stalne postelje jesu postelje koje su redovito raspoložive gostima.

Popunjeno stalnih postelja (neto) u promatranom razdoblju dobiva se dijeljenjem ukupnog broja ostvarenih noćenja u promatranom razdoblju brojem postelja i brojem dana u kojem su postelje bile raspoložive tijekom promatranog razdoblja. Podatak je izražen kao postotak.

Popunjeno soba (neto) u promatranom razdoblju dobiva se dijeljenjem ukupnog broja soba korištenih tijekom promatranog razdoblja ukupnim brojem raspoloživih soba tijekom promatranog razdoblja. Podatak je izražen kao postotak.

Odjeljak 55 NKD-a 2007. obuhvaća pružanje usluga smještaja za kraći boravak turista. Neke jedinice mogu pružati samo usluge smještaja, dok druge mogu pružati kombinaciju usluga smještaja, uslugu pripremanja obroka i/ili opremu za rekreaciju. Smještajni turistički objekti tog odjeljka podijeljeni su na četiri skupine.

Skupina 55.1 Hoteli i sličan smještaj obuhvaća ove vrste smještajnih objekata: hotel, hotel baština, apartotel, integralni hotel, difuzni hotel, lječilišne vrste, hotel posebnog standarda, turističko naselje, turistički apartman, pansion i guest house.

CNTB is a national tourist organisation founded in order to create and promote the identity and reputation of the Croatian tourism, to plan and implement a common strategy and concept of its promotion, to propose and perform the promotional activities of mutual interest for all entities in tourism in the country and abroad, as well as to raise the overall quality of the entire tourist offer in the Republic of Croatia. The head office of the CNTB is situated in Zagreb. The duties of the President of the Croatian National Tourist Board are undertaken by the Minister of Tourism.

Tourist is every person who, outside his/her place of usual residence, spends at least one night in a hotel or some other accommodation establishment for reasons of rest, recreation, health, study, sport, religion, family, business, public tasks or meeting. Excluded are persons staying at their place of usual residence for longer than 12 months in succession, persons whose main reason for visiting is an activity that is financed from the place of visit, persons that travel to their work place or an education institution on a daily or weekly basis, persons coming into or going out of the country as migrants, border-line workers, diplomats, consular representatives and military force members on their regular duties, displaced persons, nomads and persons in transit.

Domestic tourist is a person permanently residing in the Republic of Croatia who spends at least one night in a hotel or some other accommodation establishment outside his or her place of permanent residence.

Foreign tourist is a person permanently residing outside the Republic of Croatia who temporarily resides in the Republic of Croatia and who spends at least one night in a hotel or some other accommodation establishment.

Tourist arrival is the number of persons (tourists) who arrived and registered their stay in an accommodation establishment. Consequently, in case tourists change the accommodation establishment they stay in, they are re-registered, which results in data ambiguity. Statistics thus register the number of tourist arrivals and not the number of tourists.

Tourist nights refer to every registered overnight stay of a person (tourist) in an accommodation establishment.

Residence is the place where a person came with the intention of permanently staying there.

Age group of tourists is presented according to the years of age at the time of a stay in a tourist accommodation establishment.

Accommodation capacities are presented as the number of rooms, apartments and camping sites, and the number of permanent beds. The application of the Regulation No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council on European tourism statistics means that the capacity of an accommodation establishment presented is taken over from the month when it reached its maximum.

Permanent beds are those that are regularly available to guests.

Occupancy rate of permanent beds (net) in the reference period is obtained by dividing the total number of nights by the number of beds on offer and the number of days when the beds are actually available for use during the reference period. The data is expressed as a percentage.

Occupancy rate of bedrooms (net) in the reference period is obtained by dividing the total number of bedrooms used during the reference period by the number of bedrooms available for use during the reference period. The data is expressed as a percentage.

Division 55 of the NKD 2007. includes short-stay accommodation service activities to tourists. Particular units may only provide accommodation services, while others may combine the services of accommodation, catering and/or recreation equipment. Tourist accommodation establishments listed in this division are broken down into four groups.

Group 55.1 Hotels and similar accommodation includes the following types of accommodation establishments: hotels, heritage hotels, all -suite hotels, integral hotels, diffuse hotels, spa-type accommodation, special standard hotels, tourist resorts, tourist apartments, boarding houses and guest houses.

Skupina 55.2 Odmarašta i slični objekti za kraći odmor obuhvaća ove vrste smještajnih objekata: sobu, apartman, studio-apartman, kuću za odmor, ruralnu kuću za odmor, hostel, lječilište, prenoćište, odmaralište za djecu, gostonicu s pružanjem usluge smještaja, planinarski dom, lovački dom, učenički dom ili studentski dom te objekt za robinzonski smještaj.

Skupina 55.3 Kampovi i prostori za kampiranje obuhvaća ove vrste smještajnih objekata: kamp, kampiralište, kamp-odmorište, kamp-odmorište – objekt za robinzonski smještaj i prostor za kampiranje izvan kampova.

Skupina 55.9 Ostali smještaj obuhvaća nekategorizirane objekte.

Teritorijalni ustroj

Podaci po županijama, gradovima i općinama objavljeni su prema teritorijalnom ustroju na temelju Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN, br. 86/06., 125/06., 16/07., 95/08., 145/10., 37/13., 44/13., 45/13. i 110/15.).

Kratice

Eurostat	Statistički ured Europske unije
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN	Narodne novine
SAD	Sjedinjene Američke Države

U ovom Priopćenju objavljaju se podaci istraživanja koje je provedeno uz finansijsku pomoć Europske unije. Za njegov sadržaj odgovoran je isključivo Državni zavod za statistiku te ni u kojem slučaju ne izražava stav Europske unije.

Group 55.2 Holiday and other short-stay accommodation includes rooms, apartments, studio-type suites, summer houses, rural summer houses, hostels, spas, overnight accommodation, vacation establishments for children, inns offering accommodation services, mountain lodges, hunting lodges, pupils' homes or students' homes and Robinson-type accommodation establishment.

Group 55.3 Camping sites and camping grounds include camping sites, small camps, quickstop camping, quickstop camping – Robinson-type accommodation establishments and organised off-site camping sites.

Group 55.9 Other accommodation includes uncategorised establishments.

Territorial constitution

Data by counties, cities and municipalities are given by the territorial constitution according to the Act on County, City and Municipality Areas in the Republic of Croatia (NN, Nos 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 and 110/15).

Abbreviations

CBS	Croatian Bureau of Statistics
Eurostat	Statistical Office of the European Communities
NKD 2007.	National Classification of Activities, 2007 version
NN	Narodne novine, official gazette of the Republic of Croatia
USA	United States of America

The survey whose data are published in this First Release has been conducted with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of the Croatian Bureau of Statistics and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union.

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Published by the Croatian Bureau of Statistics, Zagreb, Ilica 3, P. O. B. 80

Telefon/ Phone: +385 (0) 1 4806-111, telefaks/ Fax: +385 (0) 1 4817-666

Novinarski upiti/ Press corner: press@dzs.hr

**Odgovorne osobe:
Persons responsible:**

**Edita Omerzo, načelnica Sektora prostornih statistika
Edita Omerzo, Director of Spatial Statistics Directorate**

**Lidija Brković, glavna ravnateljica
Lidija Brković, Director General**

**Priredile: Ivana Brozović i Jasna Perko
Prepared by: Ivana Brozović and Jasna Perko**

**MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.
USERS ARE KINDLY REQUESTED TO STATE THE SOURCE.**

**Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka
Customer Relations and Data Protection Department**

Informacije i korisnički zahtjevi <i>Information and user requests</i>	Preplata publikacija <i>Subscription</i>
Telefon/ Phone: +385 (0) 1 4806-138, 4806-154 Elektronička pošta/ E-mail: stat.info@dzs.hr Telefaks/ Fax: +385 (0) 1 4806-148	Telefon/ Phone: +385 (0) 1 4806-115 Elektronička pošta/ E-mail: prodaja@dzs.hr Telefaks/ Fax: +385 (0) 1 4806-148